

NALOGA 4103A

RAZVOJ V RAZLIČNIH RAZVOJNIH OBDOBJIH - OTROŠTVO

DOJENČEK, MALČEK, OTROK, MLADOSTNIK...

1. Ljudje se razvijamo, rastemo in se spreminjamo vse življenje. Panoga psihologije, ki proučuje človekov psihološki razvoj v celotnem življenjskem obdobju, se imenuje razvojna psihologija. Razvojni psihologi preučujejo več vidikov (področij) človekovega razvoja.

A. Naštetje vidike (področja) človekovega razvoja.

B. Preberi opise različno starih posameznikov, nato v svojem sestavku napiši, katero področje razvoja osebnosti je opisano (kot v primeru št. 1).

Opis	Področje osebnostnega razvoja
1. Marija je prejšnji teden dopolnila 80 let. Opaža, da ji v zadnjem času precej peša vid, pa tudi sliši vedno slabše. Začela je pozabljati dogodke, ki so se zgodili pred časom, pa tudi pri izgovarjanju daljših besed se ji včasih zaplete.	<ul style="list-style-type: none"> • razvoj občutenja in zaznavanja • kognitivni ali spoznavni razvoj
2. Marko je dijak tretjega letnika gradbene šole. Pred leti je bil precej vzkipljiv in nestrpen do sošolcev, ki se niso strinjali z njim. Zdaj precej bolje nadzoruje izbruhe svoje jeze; prijateljem se zdi, da je to zasluga njegove umirjene punce, s katero se je začel dobivati pred pol leta in sta postala resen par.	
3. Manca je stara 8 mesecev. Starša ponosno razlagata prijateljem, da že dva meseca stabilno sedi, pred kratkim se je začela plaziti, danes pa sta opazila, da se poskuša dvigniti ob opori.	
4. Dvanajstletni Gašper je čez počitnice precej zrastel. Hlače so mu postale prekratke, čevlji premajhni, tudi sedež na svojem kolesu je že moral zvišati. Čeprav ima zaradi svoje spremembe v višini nekoliko težav pri koordinaciji gibov, kar se mu pozna predvsem pri igranju nogometa, pa z veseljem opaža, da je postal tudi fizično močnejši.	
5. Matevž je za prvi rojstni dan dobil slikanico s prevoznimi sredstvi. Zelo rad jo gleda. S prstkom kaže na traktor in pravi: »Ta-ta.« Ko pokaže na avto, začne oponašati njegov zvok: »Brum-brum-brum.«	

6. Jani se zdi, da se sploh ne pozna več. V osnovni šoli je bila sproščena in družabna, zdaj pa jo vedno pogosteje skrbi, kaj si o njej mislijo drugi. Pogosto ima občutek, da jo sošolke ocenjujoče opazujejo, zato zjutraj porabi ogromno časa, da je vsaj približno zadovoljna s svojim videzom.

2. Razvoj osebnosti od spočetja do konca življenja lahko razdelimo na nekaj temeljnih obdobj.

A. Razvojna obdobja časovno opredeli tako, da v svojem sestavku napišeš dopolnjeno besedilo.

Prenatalno ali predrojstveno obdobje je obdobje razvoja od spočetja do _____ in traja približno _____ mesecev. **Zgodnje otroštvo** traja od rojstva do _____ leta starosti. **Srednje otroštvo** traja od dveh do _____ let, temu pa sledi **pozno otroštvo**, ki se zaključi okoli _____ leta. S puberteto se začne obdobje **mladostništva** in traja do približno _____ leta. **Zgodnja odraslost** je obdobje od _____ do _____, **srednja odraslost** traja od _____ do 65. leta. **Pozna odraslost ali starost** pa je obdobje po 65. letu.

3. V približno devetih mesecih se iz oplojenega jajčeca razvije novo človeško bitje. V času nosečnosti je za razvijajoči plod zelo pomembno materino čustveno in splošno zdravstveno stanje.

A. Preberi članek o negativnih vidikih kajenja v nosečnosti in odgovori na vprašanja.

- Kakšen vpliv ima nikotin na plodnost moških in žensk?
- Naštej nekaj škodljivih posledic kajenja za plod.
- Naštej nekaj škodljivih posledic kajenja za otrokov kasnejši razvoj.

Slika 1: Kajenje škoduje razvoju ploda. (Vir: http://www.bambino.si/kajenje_v_nosecnosti)

B. Naštej še druge dejavnike tveganja za razvoj otroka, ki se jim mora nosečnica izogibati.

4. V obdobju otroštva se ljudje telesno in duševno zelo hitro razvijamo.

A. Preučite besedilo o obdobju otroštva v učbeniku in spodaj opisane razvojne značilnosti v svojem sestavku uvrstite v ustrezno obdobje (zgodnje, srednje, pozno) otroštva.

Slike 2-4: Zgodnje, srednje in pozno otroštvo. (Vir: <http://www.elc.co.uk/>)

- 1) razume temeljne razlike med ljudmi različnih spolov;
- 2) narašča telesna moč;
- 3) plazenje;
- 4) prvi koraki;
- 5) vedno bolj nadzoruje svoja čustva in razume čustva drugih ljudi;
- 6) riše glavonožce;
- 7) uporablja škarje;
- 8) samostojno sedi;
- 9) je z žlico;
- 10) napreduje v logičnem mišljenju;
- 11) izgovori prve besede;
- 12) vzpostavi se čustvena vez med otrokom in odraslim, ki zanj skrbi;
- 13) pridobiva nadzor nad izločanjem;
- 14) tvori stavke z eno ali dvema besedama;
- 15) lovi predmete;
- 16) dobi prve stalne zobe;
- 17) razvija prva prijateljstva;
- 18) njegovo samospoštovanje narašča.

Standard znanja	
Rdeče	Minimalne zahteve, ki so pogoj za oceno 2.
Modro	Temeljne zahteve, ki so pogoj za oceno 3 ali 4.
Zeleno	Višje zahteve, ki so pogoj za oceno 4 ali 5.